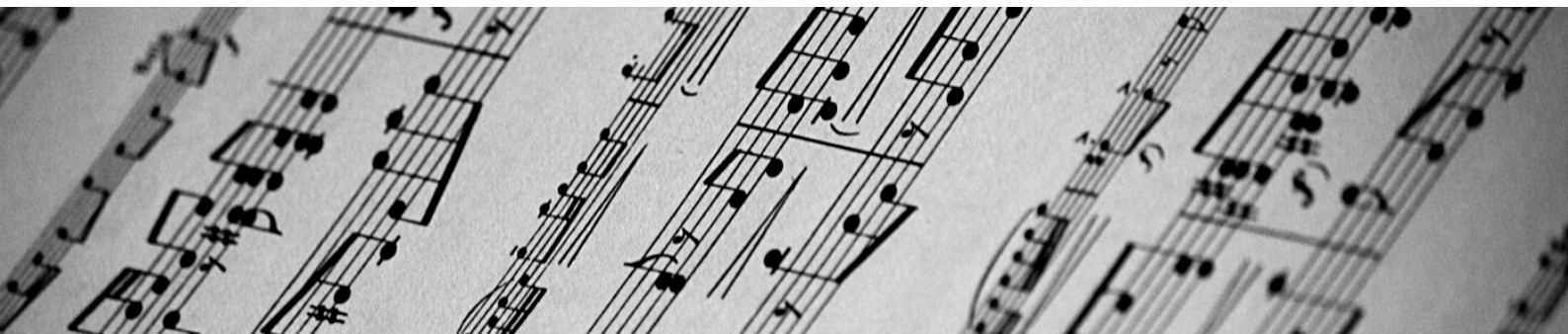

APEL ŚRODOWISK KREATYWNYCH W SPRAWIE SYSTEMU WSPARCIA ARTYSTÓW ZAWODOWYCH

APEL ŚRODOWISK KREATYWNYCH W SPRAWIE SYSTEMU WSPARCIA ARTYSTÓW ZAWODOWYCH

Polskie środowiska kreatywne, ponad wszelkimi podziałami, zdecydowanie popierają działania zmierzające do zbudowania kompleksowego systemu wsparcia artystów zawodowych. Na ustawę o uprawnieniach artysty zawodowego przygotowywaną przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu polska branża kreatywna czeka niecierpliwie od kilkunastu lat. Pandemia pokazała, że nie ma czasu do stracenia.

Jednocześnie apelujemy o uwzględnienie w systemie rekompensaty reprograficznej także smartfonów. To właśnie one są dziś osobistymi centrami kultury i symboliczna opłata od nich powinna stanowić podstawę systemu wsparcia dla artystów. Nie rozumiemy, dlaczego Polska miałaby nie wprowadzić takiej opłaty w minimalnej wysokości, zgodnie z rozwiązaniami obowiązującymi w zdecydowanej większości państw w Europie.

Dla porównania przedstawiamy kwoty rekompensaty reprograficznej w innych krajach*. Te liczby mówią same za siebie.

332 mln euro – Niemcy
277 mln euro – Francja
127 mln euro – Włochy
27 mln euro – Węgry
1,6 mln euro – Polska

*dane za 2018 rok, dot. urządzeń audio i wideo, więcej informacji na www.artystazawodowy.pl

Wierzmy, że politycy rozumieją rolę i potrzeby polskiej kultury i apelujemy do nich o poparcie dla kompletnego systemu rekompensat i wsparcia dla artystów. Producenci i hurtownicy elektroniki nie zaprzestali torpedowania projektu ustawy, a artyści są teraz atakowani ze zwielokrotnioną mocą. Czujemy się zastraszeni. Mało kto ma w tej chwili odwagę wypowiadać się publicznie w kwestii wsparcia dla kultury. Zdajemy sobie jednak sprawę, że ten hejt jest w dużej mierze sztucznie podsycany i na szczęście nie jest to głos polskiego społeczeństwa.

Poparcie dla systemu wsparcia artystów szybko ukróci tę nagonkę. I o to poparcie apelujemy. W tej sprawie mówimy jednym głosem, niezależnie od osobistych sympatii politycznych: zarówno ustawa, jak i kompleksowa aktualizacja rekompensaty reprograficznej są bardzo potrzebne i wyczekiwane od lat. Dodatkowo polski projekt ustawy jako jedyny w Europie jest wyrazem solidarnościowej postawy artystów wobec części środowiska znajdującej się w najtrudniejszej sytuacji.

Wiemy, że w żadnym kraju opłata nie została w zauważalnym stopniu przerzucona na konsumentów. Firmy zarówno w Polsce, jak i w pozostałych krajach UE, mają możliwość odliczenia jej od swoich wielkich zysków. Dziękujemy Ministerstwu Kultury oraz tym politykom, którzy w debacie publicznej stawiają czoło pełnym hipokryzji argumentom przeciwników polskiej kultury. Wspólnie pokażmy młodemu pokoleniu, że wybranie drogi twórczej nie jest skazywaniem się na życie bez podstawowych zabezpieczeń.

Jacek Bromsi
Prezes

Janusz Fogler
Przewodniczący Zarządu

Bogusław Chrabota
Prezes
Marek Frąckowiak
Dyrektor Generalny

Wanda Kwietniewska
Przewodnicząca

Janusz Janowski
Prezes ZPAP

Jan Drozdowski
Przewodniczący Zarządu

Barbara Józwiak
Prezes Zarządu

Krzysztof Szuster
Prezes Zarządu

Mariusz Bogdanowicz
Prezes

Wojciech Dudzik
Prezes Zarządu

Maciej Hoffman
Prezes Zarządu

Anna Weronika Brzezińska
Prezeska

Jolanta Rycerska
Prezes ZPAP

Maciej Żółtowski
Prezes Zarządu

Bohdan Lisowski
Prezes SARP

Mateusz Trzmieł
Prezes Zarządu

Waldemar Majcher
Prezes

Maksymilian Rogacki
Przewodniczący ZG ZZAP

Jacek Rogala
Przewodniczący Zarządu

Jan S. Prządka
Prezes Zarządu

Marek Wawrzekiewicz
Prezes

Mieczysław Kominek
Prezes

Alicja Grawon-Jaksik
Prezes Izby

Joanna Cichocka-Gula
Dyrektor

Jerzy Mamcarz
Prezes

Ryszard Cieśla
Prezes

Andrzej Dąbrowski
Przewodniczący

Forum Środowisk
Sztuki Tańca

Piotr Śliskowski
Prezes

Romana Agnel
Dyrektor Naczelny i Artystyczny

Robert Szumielewicz
Przewodniczący Rady Okręgowej

Artur Szklener
Prezes

Anna Michalak
Prezeska

Magdalena Lankosz
Dyrektorka

Dorota Ilczuk
Kierownik Centrum

Joanna Reczek-Szwed
Prezeska Zarządu

Tomasz Wolski
Członek Zarządu

Agata Szymańska
Członkini Zarządu

Jacek Malinowski
Prezydent Polunima

Unia Teatrów Niezależnych -
Związek Pracodawców

Ryszard Poznański
Przewodniczący Zarządu

Rafał Lisowski
Prezes

Marcin Konarzewski
Przewodniczący

Anna Nasiłowska
Prezes

Ilona Łepkowska
Przewodnicząca Zarządu

Barbara Białowas
Prezeska Zarządu

Jarosław Barzan
Prezes Zarządu

Tomasz Grewiński
Prezes Rady

Dominik Skoczek, Dyrektor

Paweł Szkotak, Prezes

Andrzej Puczyński
Przewodniczący Zarządu

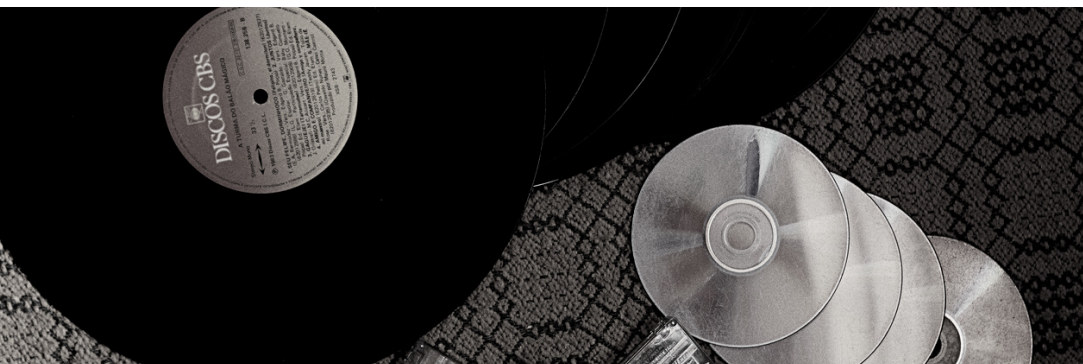
Przemysław Kieliszewski
Dyrektor

Maciej Englert
Prezes

STANOWISKO ZG SPAM W SPRAWIE AKTUALIZACJI LISTY CZYSTYCH NOŚNIKÓW

SIERPIEŃ 2021

Stanowisko Zarządu Głównego Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków w sprawie nieuwzględnienia w systemie rekompensaty reprograficznej smartfonów.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków, poczynając od zorganizowanej w 2017 roku Ogólnopolskiej Konferencji Kultury, brał udział w wielu spotkaniach środowiska artystycznego i konsultacjach, które miały doprowadzić do stworzenia systemu ubezpieczeń społecznych dla artystów – Ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego. Od samego początku przedstawiciele środowiska artystycznego musieli wypracować szereg kompromisów, które umożliwiły stworzenie sprawiedliwego systemu dostępu do świadczeń socjalnych dla najmniej zarabiających artystów.

Ponieważ zależy nam na jak najszybszym wdrożeniu ustawy, która – oprócz systemu ubezpieczeń – uporządkuje też kwestię podpisywania przez wykonawców umów o dzieło, pragniemy podkreślić, że jedyną drogą do sukcesu jest droga kompromisów.

Jesteśmy również sygnatariuszem apelu środowisk kreatywnych, pod którym podpisało się 70 organizacji artystycznych. Zawarte w nim postulaty podkreślały konieczność zamieszczenia wszystkich obecnie używanych czystych nośników, w tym smartfonów, w systemie rekompensaty reprograficznej, bez którego Ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego nie może być finansowana.

Niemniej jednak, w obliczu trudnej dla wszystkich Polaków sytuacji pocovidowej, wizji czwartej fali coronavirusa, która może spowodować kolejny, dramatyczny w swoich skutkach lockdown na działalność artystyczną, uważamy, że należy dokonać wszelkich starań, aby ustawa, na którą środowisko artystów czeka od wielu lat, została przez Rządzących uchwalona.

Uważamy, że smartfon co do zasady powinien znaleźć się, tak jak pozostałe urządzenia, na liście czystych nośników. Rozumiemy jednak uwarunkowania legislacyjne. Budowanie podmiotowości środowiska jest procesem skomplikowanym, a nieuchwalenie ustawy o Uprawnieniach artysty zawodowego z powodu walki o smartfony, które i tak, naszym zdaniem, w pewnym momencie trafią na listę czystych nośników, chociażby z powodu wymogów określonych dyrektywą europejską, będzie olbrzymią stratą dla całego środowiska artystycznego, nie tylko dla muzyków.

Proces wdrażania tak nowatorskiej ustawy dla artystów wymaga wypracowania trudnych kompromisów, aby stworzyć płaszczyznę do porozumienia i dotarcia do ostatecznego celu, jakim jest wprowadzenie Ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, o co, szanując odmienne stanowiska, apelujemy.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków

PROJEKT USTAWY O UPRAWNIENIACH ARTYSTY ZAWODOWEGO

<https://bip.mkdnis.gov.pl/pages/posts/ogloszenie-konsultacji-publicznych-projektu-ustawy-o-uprawnieniach-artysty-zawodowego-3443.php>

ZG SPAM OPOWIADA PO CO NAM TA USTAWA?

Zarząd Główny w odpowiedzi na pytania muzyków o Ustawę o uprawnieniach artysty zawodowego przygotował nagranie, w którym poruszone zostały najważniejsze zagadnienia dotyczące nowej ustawy.

W nagraniu wzięli udział: Prezes SPAM - Ryszard Cieśla, Sekretarz SPAM - Aleksandra Demowska-Madejska i Wicesekretarz SPAM - Małgorzata Chmurzyńska.

Link filmu: <https://www.youtube.com/watch?v=Yp6-S89QE1E&t=1293s>

Zachęcamy do zapoznania się z materiałami dotyczącymi ustawy na stronie www.artystazawodowy.pl.

Członków SPAM zachęcamy do przysyłania pytań do ZG SPAM w sprawie ustawy.

PO CO NAM TA USTAWA?

1

SYSTEM DLA NIEUBEZPIECZONYCH

Ustawa daje szansę wejść do systemu ubezpieczeń społecznych wszystkim artystom niezatrudnionym na etat i nieprowadzącym działalności gospodarczej.

2

SYSTEM DLA WSZYSTKICH

Uprawnienia artysty zawodowego mogą nabyć artyści z dyplomem uczelni artystycznej oraz osoby bez dyplomu, których głównym źródłem utrzymania jest działalność artystyczna.

3

USTAWA A UMOWA O DZIEŁO

Projekt ustawy rozstrzyga, że każda działalność artystyczna ma charakter twórczy, bez względu na fakt czy artyście przysługują prawa majątkowe („twórcy”) czy prawa pokrewne („wykonawcy”).

4

ŚRODKI NA UTRZYMANIE SYSTEMU

System **nie jest** finansowany z podatków! Fundusze na jego działanie będą pochodzić z uaktualnionej opłaty reprograficznej, która w Polsce obowiązuje od 1996 roku.

za'KS

sprzyjamy wyobraźni

Akcja Legalna Muzyka została sfinansowana dzięki wsparciu z Funduszu Popierania Twórczości ZAiKS

**REKLAMA
TWOJEGO
KONCERTU NA
NASZEJ STRONIE**

Informacje o przedsięwzięciach członków SPAM znajdziesz na stronie internetowej www.spam.pl (8500 obserwujących) oraz na facebooku Stowarzyszenia (ponad 2000 obserwujących). Zamieszczamy tam także komunikaty o bieżącej działalności Zarządu Głównego i zapowiedzi ważnych wydarzeń kulturalnych. Promujemy i reklamujemy inicjatywy naszych członków. Stowarzyszenie jest patronem honorowym i medialnym wielu imprez muzycznych w Polsce.

UPRAWIANIE SZTUKI TO DZIEŁO CZY USŁUGA? BRONIMY UMÓW O DZIEŁO!

Zarząd Główny SPAM w ramach Akcji Legalna Muzyka powstałej dzięki dotacji z Funduszu Popierania Twórczości ZAiKS, pierwszego marca 2021 roku zorganizował webinar z dr Moniką Karwaszewską, podczas którego obserwatorzy mogli poznać szczegóły podważanych przez ZUS umów o dzieło, a także przestudiować argumentację, jakiej używa dr M. Karwaszewska w starciach sądowych.

Na naszej stronie internetowej pod akcją Legalna Muzyka znajdziecie Państwo pytania internautów i odpowiedzi udzielone w czasie webinaru: <http://spa-m.pl/legalna-muzyka>.

Rezultat działań i autorskich komentarzy dr hab. Moniki Karwaszewskiej jest imponujący – na kilkanaście wygranych spraw, tylko jedna przegrana (ale wniesiona została skarga kasacyjna). Jednakże ZUS nie zniechęca się coraz licznieszymi porażkami (może gdyby urzędnicy musieli płacić z własnej kieszeni, a nie z pieniędzy podatników, byłoby bardziej skłonni dostrzec twórczy wkład wykonawców w ostateczny kształt dzieła?). Stąd zapewne pytanie skierowane do p. Moniki podczas webinaru: Ile spraw musi Pani jeszcze wygrać w sądzie, aby urzędnicy ZUS przestali podważać umowy o dzieło zawierane z wykonawcami? Na facebooku Filharmonii Łódzkiej 26 marca 2021 zamieszczono informację o kolejnej porażce ZUS: Filharmonia Łódzka wygrała przed sądem pierwszej instancji jedną ze spraw prowadzonych w wyniku kontroli ZUS-u. Sąd Okręgowy w Łodzi wziął pod lupę przypadek Leszka Mazana, dziennikarza, publicysty, który wystąpił w Filharmonii w roli aktora narratora w 2017 roku. ZUS nie uznał wykonania za dzieło i nakazał przekształcić umowę w umowę zlecenie oraz zapłacić zaległe składki. Sędzia podkreślił, że Leszek Mazan jako specjalista w swojej dziedzinie dysponuje unikalnym talentem. Nie zgodził się z negowaniem jego artyzmu i twórczego wkładu w koncert. Choć to dopiero wygrana w pierwszej instancji, to – jak powiedział Tomasz Bęben, dyrektor naczelny FŁ: Warto bronić słusznej sprawy! Mam wrażenie, że uczyniony został pewien wyłom w murze niezrozumienia. Liczę na to, że z biegiem czasu najpierw polskie sądy a potem kontrolerzy ZUS zaczną właściwie postrzegać wysiłek twórczy artystów. Kropla draży skałę.

dr Małgorzata Chmurzyńska

SIERPIEŃ 2021

PYTANIA DO EKSPERTA:

Czy w ustawie o prawach autorskich i pokrewnych jakkolwiek zapis wskazuje na możliwość zawarcia umowy o dzieło na artystyczne wykonanie lub to neguje?

Jak chroni wykonawców ta ustawa?

Art. 54 wprowadza termin „zamawiający”, który jest stroną umowy o dzieło. Możemy powołać się również na art. 85 ustawy, gdzie jest wyraźne wskazanie, że wykonawca w sposób „twórczy” przyczynia się do powstania dzieła, czyli tworzy artystyczne wykonanie; Art. 8 ustawy, który mówi z kolei o twórcy, dlatego nie ma najmniejszych wątpliwości, że ustawodawcy chodziło o zawieranie umowy o dzieło i wypłacanie jednorazowego honorarium na podstawie takiej umowy cywilnoprawnej.

Dlaczego nie wystarczy samo stwierdzenie „artystyczne wykonanie” aby ZUS nie podważył umowy?

Nie wystarczy, mimo że mamy do czynienia z tym terminem w art. 85 u o p a i pp, co de facto powinno już komunikować nam, że mamy do czynienia z dziełem. Przedmiot umowy musi zawierać wyraźne oznaczenie dzieła i jego parametrów: kompozytora, tytułu utworów, które zostaną wykonane podczas koncertu, miejsca i daty wydarzenia.

Więcej pytań i odpowiedzi Pani dr M. Karwaszewskiej znajdziecie na naszej stronie:

<http://spa-m.pl/art,751,w-ramach-akcji-legalna-muzyka-zarząd-główny-spam-zaprasza-na-web.html>

DLACZEGO WARTO BYĆ CZŁONKIEM SPAM?

- Od ponad 60 lat SPAM jest największym Stowarzyszeniem w Polsce zrzeszającym muzyków artystów różnych specjalności muzycznych.
- Stowarzyszenie posiada osobowość prawną, NIP, Regon, może zatem: prowadzić działalność gospodarczą, zatrudniać pracowników, być stroną w umowach gospodarczych i dotacyjnych, pozyskiwać środki finansowe od prywatnych darczyńców na Wasze pomysły oraz przedsięwzięcia muzyczne.
- Z nami zrealizujesz swoje projekty artystyczne: pomożemy przy wypełnianiu wniosków, wesprzemy w sprawach księgowych.
- Razem podejmujemy działania na rzecz dobra wspólnego, jakim jest rozwój i promocja polskiej kultury muzycznej.
- Uczestniczymy aktywnie w pracach nad nową ustawą, która jest dedykowana polskim artystom. Jej zapisy pozwolą na określenie uprawnień artysty: twórcy i wykonawcy, oraz na stworzenie dla niego osobnej kategorii w systemie ubezpieczeń zdrowotnych i emerytalnych. ZG SPAM aspiruje do miana „stowarzyszenia reprezentatywnego”, które – zgodnie z założeniami ustawy – będzie mogło nadawać uprawnienia artysty zawodowego.

WYBORY KOMISJI SENIORÓW SPAM

24 czerwca 2021 roku, w siedzibie Zarządu Głównego SPAM odbyło się spotkanie i ukonstytuowanie się Komisji Seniorów SPAM. Przewodniczącą została Pani Lidia Wilczyńska, wiceprzewodniczącym Pan Krzysztof Furmańczyk, sekretarzem Pani Jolanta Byczkowska-Sztaba, członkami komisji Pani Magdalena Janiak, Pani Jolanta Smolska-Kempińska i Pan Zygmunt Szpaderski. Członkowie Komisji przyjęli jednogłośnie regulamin pracy komisji oraz funduszu zapomogowego im. Ady Sari (FAS). Komisja w odpowiedzi na wniosek członka SPAM przyznała zapomogę z FAS.

Z powodu niewielkiej kwoty jaka jest obecnie na koncie FAS, Komisja dyskutowała na temat możliwości zmiany Funduszu Pośmiertnego SPAM w fundusz zapomogowy. Komisja chce zaproponować członkom, którzy opłacają Fundusz Pośmiertny, aby mógł być on wypłacony potrzebującym członkom SPAM, jeżeli znajdą się oni w trudnej sytuacji zdrowotnej lub życiowej.

Pomysł spotkał się z aprobatą ZG SPAM i będzie przedstawiony na Zjeździe Delegatów SPAM.

WYBORY W ODDZIALE KATOWICKIM SPAM

28 czerwca 2021 roku odbyły się wybory w Oddziale Katowickim SPAM. Zarząd Oddziału ukonstytuował się następująco: Aleksandra Rudzka-Kurdyś – przewodnicząca, Tomasz Żymła – zastępca przewodniczącego, Wojciech Stępień – skarbnik, Ewelina Sławska – sekretarz, Dariusz Zboch – członek zarządu.

Podczas spotkania nowy Zarząd podjął dwie uchwały: o zmianie nazwy na Górnośląski Oddział SPAM oraz o nadaniu tytułu Zasłużony Członek SPAM Pani Bronisławie Polok.

NAJBLIŻSZE WYDARZENIA

SIERPIEŃ 2021

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL PUZONU HISTORYCZNEGO I CYNKU 6-10.IX

W dniach 6-10 września odbędzie się pierwszy Międzynarodowy Festiwal Puzonu Historycznego i Cynku połączony z warsztatami. Dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu miłośnicy muzyki dawnej będą mogli wysłuchać trzech koncertów, które odbędą się w Salach Redutowych Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w Warszawie.

8 września o godzinie 19:00 będzie można wysłuchać koncertu zespołu puzonów historycznych TROMBASTIC, 9 września o godzinie 19:00 Muzyczne Skarby Cancionero de Palacio zaprezentuje zespół muzyki dawnej SABIONETTA, a 10 września uczestnicy kursu zaprezentują się podczas koncertu finałowego. Warsztaty poprowadzi wirtuozka puzonu historycznego STEPHANIE MUNCEY-DEYER. Organizatorem Festiwalu jest Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków przy współpracy z Teatrem Wielkim - Operą Narodową. Dyrektorem artystycznym Festiwalu jest Piotr Dąbrowski.

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury, Dziedzictwa
Narodowego i Sportu
pochodzących z Funduszu Promocji
Kultury w ramach programu
„Muzyka”, realizowanego przez
Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

GOPLANA - SPEKTAKL OPEROWY 11.IX

Muzeum w Nieborowie i Arkadii, Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie, Fundacja Trzy Trąby oraz Oddział Warszawski Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków zapraszają na widowisko plenerowe w przestrzeni nieborowskiego Pałacu.

Władysław Żeleński opera "Goplana" - w stulecie śmierci kompozytora.

Spektakl odbędzie się na dziedzińcu Pałacu Radziwiłłów w Nieborowie, 11 września o godzinie 20:00. Wstęp wolny.

KONTAKT

BIURO ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA POLSKICH ARTYSTÓW MUZYKÓW

ul. Marszałkowska 84/92 lok. 202
00-514 Warszawa
tel. 22-621-28-02

www.spa-m.pl
e-mail: stowpolartmuz@gmail.com

Godziny otwarcia biura dla interesantów:

- poniedziałek: 09.30-14.00
- wtorek: 09.30-14.00
- środa: 09.30-14.00
- czwartek: 09.30-14.00
- piątek: 09.30-14.00

Księgowość:

ksiegowoscartmuz@gmail.com
22-621-28-02
• wtorek: 10.00-14.00

SIERPIEŃ 2021

DZIAŁASZ W ZARZĄDZIE KOŁA LUB ODDZIAŁU SPAM?

Zachęcamy do aktywizowania członków SPAM w jednostkach terenowych. Razem możemy wiele zdziałać!

W każdym województwie można składać wnioski na projekty muzyczne, bądź zdobywać fundusze na inicjatywy edukacyjne skierowane do dzieci, uczniów bądź seniorów.

Jeżeli macie pomysł na działalność w swoim kole lub oddziale napiszcie do nas, postaramy się pomóc w jego realizacji!

Redakcja aktualności:
Agnieszka Obst-Chwała
Karina Malarowska